

Kataster nieruchomości na tle infrastruktury informacji przestrzennej*

Real estate cadastre within the spatial information infrastructure
in Poland

Jerzy Gaździcki

Rada Infrastruktury Informacji Przestrzennej
Polskie Towarzystwo Informacji Przestrzennej

Słowa kluczowe: informacja przestrzenna, infrastruktura, INSPIRE, zarządzanie przestrzenią
Keywords: spatial information, infrastructure, INSPIRE, land governance

Wstęp

Znaczenie katastru nieruchomości (*real estate cadastre*) dla postępu cywilizacyjnego i rozwoju gospodarczego jest powszechnie znane i doceniane. Jednakże ciągle jeszcze aż 75% mieszkańców Ziemi nie ma możliwości zapewnienia sobie praw do nieruchomości, ze względu na brak odpowiednich systemów katastralnych. Tym samym podlegają oni szczególnej dyskryminacji, zwanej dyskryminacją katastralną (*cadastral divide*), która utrudnia gospodarowanie terenami oraz zniechęca do inwestowania w nieruchomości. Celem polepszenia tej sytuacji w wydanej ostatnio wspólnej publikacji FIG i Banku Światowego postuluje się projektowanie i wdrażanie systemów *dostosowanych do potrzeb (fit-for-purpose)* w poszczególnych krajach, zgodnie z podejściem umożliwiającym ich wieloetapowy rozwój (FIG Publication 60, 2014).

W podejściu ekspertów Banku Światowego i FIG zwrócono uwagę przede wszystkim na następujące newralgiczne obszary katastru, które mogą wymagać reform oraz pomocy międzynarodowej:

- ramy prawne i instytucjonalne,
- planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz opodatkowanie nieruchomości,
- zarządzanie własnością publiczną,
- dostępność informacji przestrzennej,
- rozstrzyganie sporów oraz zarządzanie konfliktami.

---

*Treść wystąpienia autora podczas otwarcia XI sympozjum na temat *Europejskie i krajowe aspekty katastru nieruchomości* w ramach *Krakowskich Spotkań z INSPIRE*, Kraków, 11-12 maja 2015. W wystąpieniu naświetlono aspekty infrastruktury informacji przestrzennej w Polsce dotyczące katastru nieruchomości oraz wiążące się z działalnością Rady Infrastruktury Informacji Przestrzennej.

W Polsce, państwie członkowskim UE, w którym nie występują problemy typowe dla krajów o niskim poziomie rozwoju społeczno-ekonomicznego, powinno być stosowane podejście holistyczne do katastru uwzględniające interdyscyplinarność, wielotematyczność, wieloresortowość oraz wielopodmiotowość informacji geoprzestrzennej w aspekcie lokalnym, regionalnym, państwowym i unijnym. Polski kataster nieruchomości jest objęty infrastrukturą informacji przestrzennej (IIP) w zakresie wynikającym z przepisów oraz wymogów wdrażania ustawy o tej infrastrukturze.

Rola katastru nieruchomości w IIP

IIP jako całość, ze szczególnym uwzględnieniem katastru nieruchomości, służy do zarządzania przestrzenią w skali państwa, w skali jego wyodrębnionych terytoriów, na przykład regionów lub też metropolii, a także w skali unijnej.

Przez zarządzanie przestrzenią należy rozumieć całokształt polityk oraz zmierzających do ich wdrażania działań organów rządowych i samorządowych w zakresie gospodarowania zasobami przestrzeni z uwzględnieniem potrzeb i wymogów społecznych, gospodarczych i przyrodniczych. Zasoby te obejmują ziemię oraz powiązane z nią obiekty naturalne i antropogeniczne w tym nieruchomości, stanowiąc bogactwo narodowe, którego wartość może być pomnażana przez racjonalne zarządzanie.

Proponowany wyżej termin nawiązuje do angielskiego terminu *Land Governance* przyjętego przez Bank Światowy wspólnie z instytucjami ONZ, między innymi dla oceny rozwoju poszczególnych państw w tym zakresie. Zarządzanie przestrzenią nie powinno być utożsamiane z administracją gruntami (*Land Administration*).

Wyniki wdrażania dyrektywy INSPIRE potwierdzają słuszność przyjętych w niej zasad oraz celowość stosowania ich do całokształtu problematyki zarządzania przestrzenią, a więc przy szerokim rozumieniu zapisu w art. 1 dyrektywy określającego szerokie przeznaczenie infrastruktury ...*dla celów polityk wspólnotowych w zakresie ochrony środowiska oraz polityk lub działań mogących oddziaływać na środowisko.*

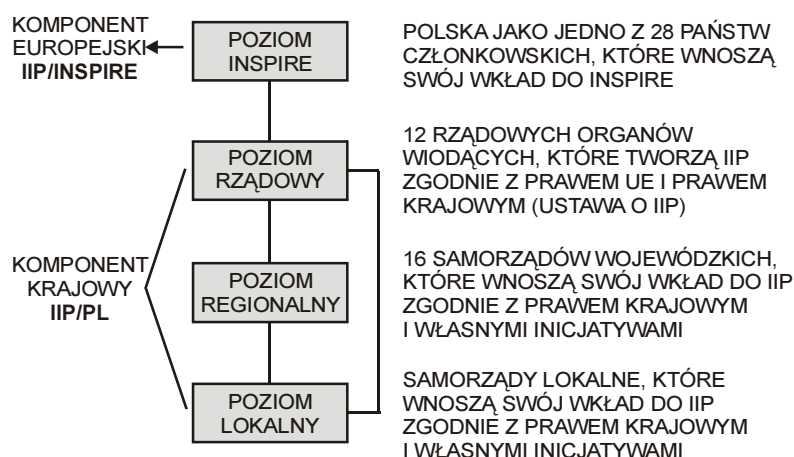
Natomiast kataster nieruchomości służy między innymi do:

- udostępniania wiarygodnej informacji o nieruchomościach do różnorodnych celów publicznych i prywatnych wiążących się z użytkowaniem nieruchomości oraz rynkiem nieruchomości,
- zapewniania interoperacyjności systemów i rejestrów państwowych w zakresie informacji o nieruchomościach,
- wnoszenia wkładu do IIP polegającego na dostarczaniu szczegółowej informacji referencyjnej niezbędnej do tworzenia i funkcjonowania tematycznych baz danych zarówno na potrzeby krajowe, jak też europejskie.

Zgodnie z istniejącym stanem prawnym zadania te realizowane będą w Polsce przez kataster nieruchomości stanowiący modernizowaną obecnie ewidencję gruntów i budynków łącznie z tworzonym Zintegrowanym Systemem Informacji o Nieruchomościach ZSIN (*Integrated Real Estate Information System*) jako systemem teleinformatycznym umożliwiającym utrzymanie łączności, wymiany i spójności danych o nieruchomościach pomiędzy rejestrami i systemami publicznymi.

Miejsce katastru nieruchomości w strukturze IIP

IIP tworzona jest pod wpływem obowiązującego prawa unijnego i krajowego w określonych warunkach społeczno-ekonomicznych i technologicznych. W kształtującej się strukturze IIP wyróżnić należy dwa wzajemnie uzupełniające się komponenty: **europejski i krajowy**, z których drugi obejmuje poziom **rządowy i poziomy samorządowy** (rys.).

Jak się okazało, regulacje ustawy o IIP były zgodne z realnie istniejącymi potrzebami w zakresie informacji geoprzestrzennej w Polsce, w wysokim stopniu uwzględniając postęp technologiczny, warunki gospodarki wolnorynkowej i powiązania unijne. W związku z tym, ustawa stała się silnym impulsem do podjęcia działań modernizacyjnych w zainteresowanych resortach. Szczególnie widoczny jest wpływ ustawy na działalność w zakresie służby geodezyjnej i kartograficznej. Nowelizacja prawa geodezyjnego i kartograficznego dokonana przez ustawę o IIP umożliwiła Głównemu Geodecie Kraju uruchomienie prac modernizujących zasób geodezyjny i kartograficzny, traktowany jako zespół baz zharmonizowanych danych przestrzennych, przystosowanych do wspólnego i łącznego użytkowania w ramach IIP. Tematyka tych baz jest szeroka, obejmując dane podstawowych osnów, katastru, sieci uzbrojenia terenu, jednostek podziału terytorialnego, nazw geograficznych, miejscowości, ulic i adresów, cen i wartości nieruchomości, obiektów topograficznych, obiektów ogólnogeograficznych, szczegółowych osnów geodezyjnych, zobrażeń lotniczych i satelitarnych, ortofotomapy i numerycznego modelu terenu. Bez przesady można powiedzieć, że w polskiej geodezji i kartografii zachodzą obecnie zmiany rewolucyjne.

Podobny postęp następuje i staje się coraz bardziej widoczny w dziedzinach przyporządkowanych innemu organom wiodącym, którymi przy strukturze rządu w roku 2015 były: Minister Środowiska, Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Minister Zdrowia, Prezes Głównego Urzędu Statystycznego, Główny Geolog Kraju, Główny Inspektor Ochrony Środowiska, Główny Konserwator Przyrody i Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej. Szczegółowe informacje o postępach i programach prac w zakresach kompetencji tych organów publikowane są w witrynie Rady IIP (www.radaiip.gov.pl).

Ponadresortowy charakter

Zgodnie z art. 17 ustawy, IIP tworzona jest, utrzymywana i rozwijana, a także funkcjonuje w wyniku współdziałania współtworzących ją organów wiodących, innych organów administracji oraz osób trzecich. Szczególna rola i daleko posunięta odpowiedzialność przypada organom wiodącym, którymi są określone organy centralnej administracji rządowej. Ustawa dokonuje jednoznacznego podziału 34 tematów IIP na 12 organów wiodących, powierzając im organizowanie, koordynowanie i monitorowanie działań związanych z tworzeniem, utrzymywaniem i rozwijaniem infrastruktury w zakresach wynikających z tego podziału. W ten sposób po raz pierwszy udało się przezwyciężyć podziały resortowe w dziedzinie informacji geoprzestrzennej.

Wartością samą w sobie jest ustanowienie Rady IIP jako opiniodawczego ciała kolegialnego przy ministrze właściwym do spraw administracji publicznej, które szeroko korzysta z uprawnień do występowania z własnymi inicjatywami, prowadzącymi między innymi do rozwijania współpracy organów wiodących i tym samym do międzyresortowej koordynacji. Najważniejszym osiągnięciem Rady stało się doprowadzenie do opracowania i późniejszego aktualizowania przez organy wiodące kompleksowego programu budowy IIP według wcześniej uzgodnionego i przyjętego przez Radę standardu treści. Istotne jest również, że prace dotyczące IIP koordynuje minister właściwy do spraw administracji publicznej przy pomocy Głównego Geodety Kraju, co jest w pełni uzasadnione referencyjnym znaczeniem informacji geodezyjnej i kartograficznej i rolą służby geodezyjnej i kartograficznej w IIP.

Udział innych podmiotów

Dyrektywa INSPIRE dotyczy wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej i ze względu na występujące w nich zróżnicowanie administracji terytorialnej nie wprowadza szczegółowych regulacji w sprawie udziału tej administracji w tworzeniu i funkcjonowaniu krajowych infrastruktur informacji przestrzennej. W związku z tym, w ustawie o IIP stanowiącej transpozycję dyrektywy, problematyka ta również nie została szerzej naświetlona. Natomiast w tej części ustawy, która stanowi nowelizację prawa geodezyjnego i w wydawanych później rozporządzeniach znajdują się liczne przepisy bezpośrednio dotyczące jednostek samorządu terytorialnego (JST) i określające udział tych jednostek w modernizacji, harmonizacji i aktualizacji zbiorów danych geodezyjnych i kartograficznych.

Jednocześnie poszczególne JST, uwzględniając swoje potrzeby i wyraźnie odczuwane trendy rozwojowe, tworzą samodzielnie swoje własne systemy informacji przestrzennej mające przynajmniej częściowo charakter regionalnych lub lokalnych infrastruktur informacji przestrzennej. Na żywiłowy rozwój w tym zakresie zwróciło uwagę Polskie Towarzystwo Informatyki Przestrzennej, organizując w roku 2011 sesję i panel dyskusyjny na temat *Współpraca międzyregionalna w ramach polskiej IIP* zorganizowane przy współpracy Marszałka Województwa Mazowieckiego. Przyjęte wnioski zawierały następujące stwierdzenia i postulaty (Gaździcki, 2011):

1. *Systemy regionalne tworzone przez urzędy marszałkowskie w poszczególnych województwach wnoszą swój istotny wkład do rozwoju regionów, przyczyniając się jednocześnie do rozwoju infrastruktury informacji przestrzennej w Polsce.*

2. *Systemy regionalne powinny być rozwijane tak, aby:*
- *spełniały obowiązujące przepisy prawa w zakresie informacji przestrzennej oraz informatyzacji,*
  - *stawały się infrastrukturami regionalnymi spełniającymi wymogi interoperacyjności,*
  - *uwzględniały potrzeby elektronicznej administracji.*
3. *Dążąc do zapewnienia ścisłej współpracy urzędów marszałkowskich w dziedzinie systemów regionalnych, proponuje się utworzenie Zespołu Porozumiewawczego Regionalnych Systemów Informacji Przestrzennej składającego się z przedstawicieli marszałków województw. Zespół ten powinien współdziałać z Głównym Geodetą Kraju oraz Radą Infrastruktury Informacji Przestrzennej w zakresie wynikającym z regulacji ustawowych.*
- Przedstawione powyżej wnioski, po ich odpowiednim dostosowaniu, mogą być również odniesione do lokalnych systemów informacji przestrzennej, w szczególności do systemów miast metropolitalnych.*

Zespół taki został powołany przez Konwent Marszałków Województw RP w dniu 5 lipca 2012 roku w składzie 11 osób. Można mieć nadzieję, że rozwinie on w najbliższym czasie tak oczekiwaną działalność. Pozytywne jest również to, że skład Rady IIP został uzupełniony przez 4 przedstawicieli JST wyznaczonych w połowie roku 2012 przez Stronę Samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

W obecnej sytuacji, wielce pożyteczne może być udzielenie dodatkowej pomocy JST przez Głównego Geodetę Kraju, który na mocy art. 19, ust. 1, pkt 6 ustawy o IIP *współpracuje z wojewodami i jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie ich działań dotyczących tworzenia i funkcjonowania infrastruktury*. Według opinii autora skuteczną formą pomocy w tym zakresie byłoby utworzenie Punktu Konsultacyjnego IIP, ukierunkowanego przede wszystkim na potrzeby JST, którego zadania powinny polegać między innymi na:

- udzielaniu konsultacji w sprawach dotyczących projektowania, tworzenia, modernizacji i utrzymania regionalnych i lokalnych systemów informacji przestrzennej współdziałających w ramach IIP,
- udostępnianiu standardowych pakietów oprogramowania i know-how w zakresie IIP,
- upowszechnianiu informacji naukowo-technicznej na temat IIP,
- promowaniu dobrych praktyk JST i wzorcowych rozwiązań w zakresie IIP oraz INSPIRE,
- organizowaniu szkoleń i staży dla pracowników JST.

Jak się zdaje, Punkt Konsultacyjny INSPIRE mógłby przejąć i wykonywać również zadania wspierające Głównego Geodetę Kraju jako Punktu Kontaktowego INSPIRE.

Wymieniany już wcześniej art. 17 ustawy o IIP przewiduje możliwość współdziałania we wszelkich pracach dotyczących IIP tzw. osób trzecich, tj. osób fizycznych, osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, niebędących organami administracji. Wskazane jest, aby organy wiodące zastanowiły się nad praktycznym wykorzystaniem tej regulacji.

Cechy infrastrukturalne

Podstawową cechą każdej infrastruktury jest jej służebny charakter wyrażający się w świadczeniu usług odpowiadających przeznaczeniu tej infrastruktury. Pouczające jest wskazanie analogii między IIP i wybranym rodzajem infrastruktury technicznej, na przykład infrastrukturą drogową.

Obydwa rodzaje infrastruktury, IIP i drogowa, charakteryzują się następującymi wspólnymi cechami:

- 1) dostępnością dla wszelkich użytkowników (z pewnymi określonymi ograniczeniami),
- 2) bezpłatnością użytkowania (z pewnymi określonymi wyjątkami),
- 3) różnorodnością zastosowań,
- 4) niezbędnością funkcjonowania,
- 5) zależnością od powiązań, relacji i standardów międzynarodowych,
- 6) wielopodmiotowością i wielopoziomowością zarządzania,
- 7) złożonością struktury obejmującej wiele różnych części składowych, powstałych w przeszłości i tworzonych obecnie na ogół w ramach oddzielnych projektów.

Niektóre cechy IIP wynikają z faktu, że infrastruktura ta może być traktowana jako część infrastruktury informacyjnej państwa, która powinna zapewniać utrzymanie ładu i bezpieczeństwa informacyjnego, udostępniać obywatelom wiedzę, umożliwiać zrównoważony rozwój i usprawniać procesy zarządzania i administracji.

Aspekty ekonomiczne

Ustawa o IIP ustanawia infrastrukturę informacji przestrzennej, nowego typu, korzystającą ze współczesnych osiągnięć technologii informacyjnych i komunikacyjnych oraz geomatyki, przyjmując za podstawę istniejący stan tej infrastruktury, zwłaszcza rejestry, ewidencje i inne zasoby informacyjne łącznie z towarzyszącymi im procedurami, powstałe w wyniku długiego procesu historycznego rozwoju. Istotą tej ustawy jest zatem modernizacja stanu zastanego, przy należyтым wykorzystaniu dotychczasowego bogatego dorobku uzupełnianego nowymi elementami zgodnie z potrzebami, możliwościami i technologicznymi wymaganiami.

Podobnie jak w przypadku modernizacji infrastruktury drogowej, zamierzenia modernizacyjne dotyczące informacji przestrzennej realizowane są w ramach projektów, które są przedsięwzięciami określonymi pod względem wyniku, planu prac, kosztów, finansowania i zarządzania. Wdrażanie ustawy o IIP można zatem interpretować jako realizację zbioru tak rozumianych projektów zgodnie z:

- przepisami prawa unijnego w zakresie INSPIRE,
- przepisami prawa krajowego w zakresie IIP oraz
- innymi obowiązującymi przepisami i standardami, w tym dotyczącymi funduszy europejskich.

Podział na projekty wynikać może z różnych przyczyn, na przykład z polityki wdrożeniowej organów wiodących i organu koordynującego, dostępności środków finansowych, wymagań unijnych, stanu świadomości beneficjentów i przygotowania kadry. Projekty mogą być objęte szerszymi planami o zasięgu krajowym, regionalnym lub lokalnym.

Projekty dofinansowywane z funduszy unijnych z reguły poddawane są ocenie efektywności. Stosowana jest przede wszystkim analiza kosztów i korzyści (*cost-benefit analysis, CBA*), w której uwzględnia się wszystkie przewidywane korzyści i koszty, w tym dotyczące społeczeństwa i środowiska. Powinny być one oszacowane w jednostkach finansowych i zredukowane do przyjętego momentu czasowego przy użyciu odpowiedniej stopy dyskontowej. Dodatnią stroną CBA jest między innymi krytyczna ocena wykazywanych korzyści,

często określanymi zbyt ogólnie, aby można je racjonalnie uzasadnić i oszacować. Z tego względu metodyka CBA stosowana jest również do oceny skutków nowych regulacji prawnych.

Natomiast w zakresie INSPIRE określone prawem wymagania Komisji Europejskiej względem państw członkowskich nie uwzględniają stosowania metodyki CBA i sprowadzają się jedynie do art. 16 Decyzji Komisji Europejskiej z 2009 roku, dotyczącego kosztów i korzyści wdrażania dyrektywy INSPIRE. Zgodnie z tym artykułem w trzyletnich sprawozdaniach państwa te mają jedynie podawać:

- szacunkowe koszty wynikające z wdrożenia dyrektywy,
- przykłady zaobserwowanych korzyści, w tym przykłady pozytywnych skutków dla ustalania, wdrażania i oceny polityki, przykłady poprawy usług oferowanych obywatelom oraz przykłady współpracy transgranicznej.

Praktyczne stosowanie metodyki CBA nie jest bowiem łatwe, a uzyskiwane wyniki mogą być subiektywne, na co zwraca się uwagę w obszernym dokumencie Komisji Europejskiej dotyczącym analizy kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych (Komisja Europejska, 2008). Na stronie 13 napisano: *Chociaż przedstawione wytyczne dotyczące oceny projektów mają być zarówno praktyczne, jak i dobrze osadzone w doświadczeniach międzynarodowych i badaniach ewaluacji, mają one oczywiste ograniczenia. CBA to stosowana nauka społeczna, nie należy więc do nauk ścisłych. W dużej mierze oparta jest ona na szacunkach, hipotezach roboczych i skrótach, wynikających z braku danych lub ograniczonej liczby ewaluatorów. Wymaga intuicji, a nie tylko analizy danych, i powinna się opierać na odpowiednich zachętach dla ewaluatorów, aby swoją pracę wykonywali oni w jak najbardziej niezależnym i uczciwym środowisku.*

W odniesieniu do projektów z zakresu infrastruktury informacji przestrzennej znany holenderski specjalista prof. Arnold Bregt w swoim referacie (Bregt, 2012) przedstawionym podczas warsztatów na temat analizy kosztów i korzyści wdrażania dyrektywy INSPIRE wysunął następujące wnioski:

1. *Analiza kosztów i korzyści miała swoje znaczenie w przeszłości i była wykonywana głównie przed realizacją projektu.*
2. *Dla niezmiernie skomplikowanego projektu, jakim jest INSPIRE, CBA nie jest właściwym narzędziem.*
3. *Potrzebne jest poszukiwanie rozwiązań alternatywnych.*

Przytaczając przykład tzw. odwróconej piramidy zależności kosztów i korzyści od poziomu wdrażania dyrektywy INSPIRE, zwrócił on również uwagę na potencjalną szkodliwość analiz dokonywanych na podstawie przestarzałych, niekompletnych danych i nieuzasadnionych założeń. Zdarza się, że na efektywne, ale błędne rezultaty takich analiz inni autorzy się później bezkrytycznie powołują.

Z kolei ekspert o międzynarodowym doświadczeniu Roger Longhorn ujął problemy wiążące się ze stosowaniem CBA, jak następuje (Longhorn, 2007):

1. *CBA wymaga przyjmowania dodatkowych założeń zależnych od stopnia skomplikowania (złożoności) przedmiotu oceny:*
większa złożoność → większa liczba założeń
większa liczba założeń → mniejsza wiarygodność
mniejsza wiarygodność → mniejsza wartość wyników
2. *Jakość wyników CBA zależy od jakości „ekspertów”*
3. *Na wykonywane prace studialne oddziałują interesariusze oraz zasoby udostępniane ekspertom.*

Biorąc pod uwagę wymienione wyżej przepisy prawne, doświadczenia i opinie, zasadne jest uznanie, że w zakresie IIP analizy i inne opracowania ekonomiczne powinny znajdować zastosowanie jedynie do przedsięwzięć dających się dostatecznie dokładnie przedstawić pod względem wykonalności, kosztów i korzyści, zarządzania oraz odpowiedzialności za wyniki i ich praktyczne wykorzystywanie. Z tego punktu widzenia godnymi uwagi są następujące przykłady, w których ważność i użyteczność podejścia ekonomicznego do IIP nie budzi żadnych wątpliwości:

- konkretny, jednolicie zarządzany i rozliczany projekt finansowany z udziałem środków europejskich,
- szczegółowy plan realizacji prac w ramach konkretnego tematu IIP koordynowanego przez określony organ wiodący odpowiadający za całość tych prac,
- model biznesowy organizacji (lub jej wydzielonej części, na przykład rejestru publicznego) działającej w powiązaniu z IIP, określający sposób finansowania, w tym zakres i zasady odpłatności za udostępniane dane i świadczone usługi.

Zakończenie

Infrastrukturę informacji przestrzennej rozpatrywać można jako zbiór przedsięwzięć, które łączone są przez wspólne cele, ramy prawne, tendencje technologiczne i decyzje natury politycznej wiążące się z potrzebami polskimi i europejskimi oraz ogólnym postępem cywilizacyjnym. Przedsięwzięcia te mają charakter oddzielnych projektów różniących się między sobą pod wieloma względami, wynikającymi ze specyficznych cech resortów, branż, organizacji i środowisk zawodowych, w których te projekty są lub mają być realizowane. Osiągnięcie powodzenia uzależnione jest od skutecznej współpracy zainteresowanych organów administracji. Dla rozwinięcia tej współpracy z udziałem JST w rozdziale „Cechy infrastrukturalne” przedstawiono propozycję powołania Punktu Konsultacyjnego IIP, natomiast dla ugruntowania podstaw ekonomicznych IIP w rozdziale „Aspekty ekonomiczne” zamieszczono wnioski dotyczące potrzeby opracowań w tym zakresie.

Literatura

- Bregt A., 2012: Spatial Data Infrastructures. Cost-Benefit Analysis in Perspective. Costs and Benefits of Implementing the INSPIRE Directive Workshop. JRC, Ispra.
- Enemark S., Bell K.C., Lemmen C., McLare R., 2014: Fit-For-Purpose Land Administration. Joint FIG / World Bank publication. FIG Publication 60.
<http://fig.net/resources/publications/figpub/pub60/figpub60.asp>
- Gaździcki J., 2011: Aspekty koncepcyjne regionalnych systemów informacji przestrzennej w Polsce. *Roczniki Geomatyki* t. 9, z. 5, PTIP, Warszawa.
- Longhorn R., 2007: Cost-Benefit Indicators to Assess SDI Impact. Multi-view Framework to Assess NSDFIs Workshop. Wageningen.
- Komisja Europejska, 2008: Przewodnik do analizy kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych. Fundusze Strukturalne, Fundusz Spójności oraz Instrument Przedakcesyjny. Raport końcowy, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej Komisji Europejskiej.

Źródła internetowe

- Materiały INSPIRE: <http://inspire.jrc.ec.europa.eu/>
Materiały IIP: www.radaiip.gov.pl
Internetowy Leksykon Geomatyczny: www.ptip.org.pl

Streszczenie

W Polsce infrastruktura informacji przestrzennej (IIP) ma charakter ponadresortowy i jest rozwijana zgodnie z ustawą o IIP stanowiącą transpozycję dyrektywy INSPIRE. W międzyresortowej koordynacji prac istotną rolę spełnia Rada IIP jako opiniodawcze ciało kolegialne przy Ministrze Administracji i Cyfryzacji, które szeroko korzysta z uprawnienia do występowania z własnymi inicjatywami. Artykuł naświetla niektóre z problemów wiążących się z aktualnymi pracami Rady IIP. Szerzej omówiono potrzebę wsparcia rozwoju w jednostkach samorządu terytorialnego (JST). Według opinii autora skuteczną formą pomocy w tym zakresie byłoby utworzenie Punktu Konsultacyjnego IIP, ukierunkowanego przede wszystkim na potrzeby JST, którego zadania polegałyby na:

- udzielaniu konsultacji w sprawach dotyczących projektowania, tworzenia, modernizacji i utrzymania regionalnych i lokalnych systemów informacji przestrzennej współdziałających w ramach IIP,
- udostępnianiu standardowych pakietów oprogramowania i know-how w zakresie IIP,
- upowszechnianiu informacji naukowo-technicznej na temat IIP,
- promowaniu dobrych praktyk JST i wzorcowych rozwiązań w zakresie IIP oraz INSPIRE,
- organizowaniu szkoleń i staży dla pracowników JST.

Podniesiony został również problem analiz kosztów i korzyści. Biorąc pod uwagę przedstawione w artykule przepisy prawne, doświadczenia i opinie uznano, że w zakresie IIP analizy te i inne opracowania ekonomiczne powinny być ograniczone do wyodrębnionych projektów i innych przedsięwzięć dających się dostatecznie dokładnie określić pod względem wykonalności, kosztów i korzyści, zarządzania oraz odpowiedzialności za wyniki i ich praktyczne wykorzystywanie.

Abstract

The spatial information infrastructure (SII) in Poland is of the cross-sectoral nature and it has been developed according to the SII Act, which transposes the INSPIRE directive to the Polish legislation. The SII Council plays an important role in the cross-sectoral coordination of works; it is the consultative, collegiate body authorised to realise its own initiatives. The paper highlights some issues related to the current activities of the SII Council. The need to support the development within local administration units has been discussed in more details. Following the author's opinion, creation of the SII Point of Consultancy would be highly supportive in this respect; this Point could be, first of all, dedicated to local governments and its task would include:

- consultancy in designing, creation, modernisation and maintenance of regional and local spatial information systems, co-operating within the SII framework,
- sharing standard software packages and know-how in the field of SII,
- popularisation of scientific and technical information concerning the SII,
- promotion of good practices and exemplary solutions in the field of the SII and INSPIRE,
- submission of training and practical sessions for local government officials.

The issue concerning cost and benefit analysis has been also discussed. Considering legal regulations, experiences and opinions presented in the paper, it has been advised that those analyses and other economic works concerning the SII should be limited to selected projects and other activities, which could be sufficiently determined with respect to their feasibility, costs and benefits, management and responsibility for results and their practical use.

Prof. dr hab. inż. Jerzy Gaździcki
gazdzicki@post.pl